

Stručni rad

IGRAČKE U PROŠLOSTI I DANAS

Barbara Blažič

Osnovna šola bratov Polančičev Maribor, Slovenija

Sažetak:

Igra je najvažnija stvar. Uz pomoć igre, dijete istražuje i otkriva svijet koji odrasla osoba ne poznaje i ne razumije. Igra utječe na djetetov osobni, socijalni, moralni, emocionalni i kognitivni razvoj, kao i na razvoj sposobnosti i vještina kretanja. Za uspješan razvoj djeci nudimo igračke i igre ili samo materijal i dovoljno mogućnosti i slobode za njihovu maštu. Također nudimo djetetu priliku da uči o prošlosti i vremenu kada je život bio skroman. Dijete može sam izmišljati igre i izrađivati igračke, baš kao što su to nekada činili.

Ključne riječi:

Igra, igračke, povijest igračaka.

1.UVOD

Izvor igrač

Jedna enciklopedija kaže: "Igračka je često gadget koji se koristi za igru. Zadržane su igračke i igre iz najudaljenije prošlosti i iz najrazličitijih kultura. Igračke su raznolike, od najjednostavnijih do najsloženijih, od običnog štapa koji dijete bira i zamišlja kao hob, do tehnički sofisticiranih i složenih mehaničkih uređaja." Dakle, igračka može postati bilo koji objekt s kojim je moguće zabaviti se i igrati. A budući da je potraga za zabavom nešto prirodno za ljude, igračke će najvjerojatnije biti stare gotovo jednako kao i čovječanstvo.

Tako su, na primjer, u zemljama kao što su drevna Babilonija i Egipat, pronađene lutke, ili barem njihovi dijelovi. A ovo može biti najstarija igračka. Još jedna drevna igračka je lopta. Nitko ne zna kada je lopta prvi put korištena, ali kamene igle pronađene su u drevnoj grobnici egipatskog djeteta, protiv koje se, poput kuglanja, kotrljala kamena kugla.

Prije više od tri tisućljeća kamene kugle bile su poznate u Grčkoj i, prema dokazima, možda su korištene i u drevnoj Kini. Djeca u Rimu igrala su se lutkama i geometrijskim figurama slonovače složenim zajedno. Grčki i rimski dječaci također su se igrali minijaturnim kolicima, sugerirajući kako su vozila već dugi niz godina omiljena igračka. Jedan muzej prikazuje glinenu životinjsku figuru na kotačima koja bi mogla biti igračka iz drevne meksičke kulture. Zanimljivo je, međutim, da inače nisu pronađeni drugi bicikli povezani s ovom kulturom. U srednjem vijeku životinjski mjejhuri bili su ispunjeni zrakom, tvoreći ovalne ili okrugle kuglice. Oni su, poput modernih verzija nogometa, udarali ili nosili protiv gola.

Kasnije, u 18. stoljeću, u Engleskoj su se pojavile zagonetke u obrazovne svrhe, koje su postale vrlo popularne početkom 20. stoljeća. U to su vrijeme bojice također dobivale na popularnosti. Samo u Sjedinjenim Državama tvrtka je proizvela više od stotinu milijardi bojica od svog osnutka. Kao što ste mogli vidjeti, neke moderne igračke potječu iz daleke prošlosti i imale su značajan utjecaj na živote ljudi.

2.GLAVNI DIO

Zašto se igrati i igračke?

"Igra je prirodna aktivnost svakog malog djeteta. Nudi mnoge mogućnosti za učenje, kao i fizički, mentalni i društveni rast. Ako je igra dječji posao, onda su igračke njegov alat i prikladne igračke mogu mu pomoći da dobro radi svoj posao." Tako je vladina agencija opisala važnost igračaka u svom vodiču za odabir prikladnih igračaka.

Naravno, glavni razlog za igračke toliko popularnosti je da je zabavno igrati se s njima. Bez obzira na to, oni daju važan doprinos razvoju djece. Samo razmotrite nekoliko primjera: kada dijete gura kolica na štap, to jača njegove vještine kretanja. Kada preskače kolijevku, poboljšava koordinaciju. Kada stoji na jednoj nozi i udara loptu drugom, ili kada vozi bicikl, uči održavati ravnotežu. A kada gradi s kockicama ili slikom, uči napraviti precizne pokrete.

Što je s djetetovim umom? Jezične vještine poboljšavaju se kada dijete pjeva i recitira pjesme tijekom igre, možda dok preskače kolijevku ili juri. Mentalne i kreativne sposobnosti potiče činjenica da dijete sastavlja predmet iz kockica, slijedi upute za igru na ploči, stavlja dijelove slagalice na pravo mjesto, igra priču ili igra odjeću za presvlačenje. Isto se događa kada svira glazbene instrumente ili se zabavlja umjetničkim igrami.

Nije ništa manje važno da igra pomaže djeci da razviju socijalne vještine – kako razgovarati s drugima. Na primjer, to uče surađujući sa svojom grupom na igrami s loptom. Dr. Bruce Duncan Perry, dr. Med., kaže: "Dijete postaje svjesno onih oko sebe i može postati empatičnije i manje sebično. Kada se djeca igraju s vršnjacima, uče sustav društvenih pravila, uključujući kako se kontrolirati i prenijeti svoje frustracije u društvenom okruženju."

Osim toga, kada se igraju, djeca oponašaju ono što vide da odrasli rade. Grčki filozof Aristotel je rekao: "Imitacija je urođena ljudima od djetinjstva." Da, dijete oponaša puno svakodnevnih aktivnosti u igri i tako ih uči. Lako je zamisliti djevojku kako njiše svoju lutku baš kao što će mnogo kasnije raditi s pravom bebom. Ili možda priprema zamišljeni ručak za svoje male prijatelje. Slično tome, dječaci, kada voze svoje automobile, čak i oponašajući zvuk motora, vježbaju za pravu vožnju. No, pri odabiru igračaka za svoju djecu, dobro je uzeti u obzir nekoliko čimbenika. Zašto?

SLIKA 1 – Antičke igračke

SLIKA 2- Igračke u prošlosti i danas

Igračke treba pažljivo odabrati

"Današnje igračke promiču položaj nasilnog društva bezakonja", objavio je *londonski The Daily Telegraph*. Iako se ova tvrdnja ne odnosi na sve igračke, sve je češće uočiti manje klasičnih igračaka i više "iskriviljenih, mišićavih likova . . . U članku se citira Patricia Ehrlich, profesorica i istraživačica na Autonomnom sveučilištu Xochimilc, koja kaže da je većina igračaka na tržištu proširila ideologiju dominacije, dajući prednost nasilju, neprijateljstvu, moći, podčinjavanju i strahu.

Nacionalno udruženje školskih psihologa potvrđuje da izlaganje igračaka koje potiču nasilje "može imati negativan utjecaj na učenje i razvoj djece i može imati štetne posljedice". Studije pokazuju da nasilne videoigre i računalne igre mogu izazvati agresivno ponašanje i dovesti do maloljetničke delinkvencije. Stoga, pri odabiru igračaka, svaka odrasla osoba odgovorna za dijete treba pažljivo razmotriti koje su prikladne.

Zahvaljujući suvremenom tehničkom napretku, sada je na raspolaganju širok izbor igračaka, uključujući i one sa složenim funkcijama. Ali to može biti preskupo za obiteljski proračun, djeca se mogu brzo umoriti od njih ili jednostavno ne mogu biti prikladna. Mislim da su jednostavne igračke najtrajnije i omogućuju djeci da maksimalno iskoriste svoju maštu."

3.ZAKLJUČAK

Prije nekoliko dana čuo sam na radiju da je ovih dana prošlo četrdeset godina od "rođenja" Rubikove kocke i da je to najprodavanija igračka na svijetu (prema podacima već je prodano više od tristo milijuna). Mislim da to svi znaju – onaj malo stariji, a ujedno i onaj malo mlađi; Čak organiziraju i svjetska prvenstva u sastavu Rubikove kocke – a ovdje se Slovenci mogu pohvaliti četvrtim mjestom studenta iz Maribora.

Pa, mi koji smo bili djeca prije više od 40 godina znali smo potpuno različite igračke. Igrali smo se ispred stana i izmislili svoje igračke tijekom same igre, jer još nije bilo trgovina igračkama. Proveli smo cijeli dan (kad prije nismo isli u školu) vani, sve dok nije previše padala kiša ili padao snijeg. U proljeće, ljeto i jesen voljeli smo igrati RISTANC, a igra

ZEMLJA KRASTA I POKVARENO JAJE, JEDNA IGRA SE ZVALA A BOJITE LI SE BILO ČEGA OD CRNCA? DRUGA JE BILA QUEEN, KOLIKO KOAKA MOGU DOBITI DO TEBE? Osim toga, voljeli smo loptati; U tom trenutku sjetio sam se igre s loptom - ZBEYAT i IZMEĐU DVA POŽARA. Sve ove igre mogla su igrati sva djeca odjednom, a pribor za igru bili su mali komadi otpadne opeke, mali drveni štapići i lopta. Naravno, lutke su također bile majke koje su same šivale svoje lutke od otpadne tkanine, za njih smo izrađivale krevetiće od kartonskih kutija; Igrali smo se u trgovini... izrađivali smo vrećice za novinske papire i prodavali i kupovali šljunak različitih veličina (brašno, šećer, sol...), rotirali smo HULAHOP, a ljljačke su nam također bile izrađene od Clematisa; Dečki su, međutim, uglavnom igrali nogomet. Zimi je, naravno, naša radost bila sanjanje i klizanje, kao i pravljenje snježnog čovjeka i iglua. Ali kad smo već naučili pisati u školi, često smo igrali igru tijekom praznika, pogadajući imena, prezimena, rijeke, životinje.....na određenu riječ, kod kuće smo također napravili ČOVJEK SE NE LJUTI. Ali vjerojatno sam zaboravio neke igre. Danas su, međutim, police trgovina pune širokog spektra igračaka; Međutim, "moda" igračaka mijenja se vrlo brzo. Postoji mnogo didaktičkih igračaka, dječjih knjiga, DVD-ova i CD-ova, grupnih igara ... Nabranje svih njih trajalo bi jako dugo. No, nešto starija djeca "igraju se" pametnim telefonima, s računalnim tabletima, igraju računalne igre ili gledaju TV. Naravno, danas je "must" dječje opreme i bicikl, skije, koturaljke, klizaljke, daske za razne sportove i mnoge druge stvari. Da škole nemaju značke za čitanje i obavezno čitanje kod kuće, vjerojatno biste rijetko uzeli knjigu u ruke.

Danas je veliki problem što neki roditelji kupuju igračke za svoju djecu kako bi djeca bila "rastresena" igračkama i ne moraju se nositi s njima - toj djeci svakako nedostaje roditeljska ljubav i bliskost. Drugi veliki problem je što, zbog visokih cijena, igračke nisu dostupne svojim djeci.

PICTURE3- Igra je priprema za život

SLIKA 4- Ristanc

4. LIteratura

- [1.] Babuder, V. (2004). Dobra igrača. Didakta: Radovljica.
- [2.] Lužan, P. (2000). Igre iz naših dana. Ljubljana: Nakladnička kuća Mladinska knjiga.
- [3.] Majer, Š. (2003). Domaće igračke. Ljubljana: Nakladnička kuća Mladinska knjiga.
- [4.] Shugman, O. (1998). Hura, igrajmo u slobodno vrijeme. Maribor: Nakladnička kuća Obzorja.
- [5.] Videmšek, M. (1999). Slijepi miš, ti loviš. Maribor: Nakladnička kuća Obzorja.